

Buletini mujor

Shkurt 2025

KLSH 1925-2025, rrugëtimi 100-vjeçar i kontrollit të financave publike

Viti 2025 shënon një nga ngjarjet më të rëndësishme në historinë e kontrollit të financave publike të vendit, 100-vjetorin e krijimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit si institucioni më i lartë i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë.

Institucioni i Kontrollit të Lartë të Shtetit ka një histori të rrënjosur thellë që daton nga data 20 maj e vitit 1925 me emërtimin Këshilli Kontrollues, duke kaluar përmes një rrugëtimi të gjatë e të vështirë formimi dhe zhvillimi institucional.

Në vijimësi, bërthama e institucionit të kontrollit të financave publike ka ardhur duke u zhvilluar dhe përmirësuar deri në momentet kur është ndërtuar një institucion i mirëfilltë kontrolli financiar. Ky përvjetor jubilar e gjen Kontrollin e Lartë të Shtetit si një institucion të konsoliduar, që udhëhiqet nga parimet dhe standardet ndërkombëtare të auditimit; bashkëpunon me institucionet homologe për të përfutur nga eksperiencat më të mira; komunikon në vazhdimësi me çdo palë interesi dhe me publikun, duke u udhëhequr nga parimi i rritjes së mirëqenies së qytetarëve përmes mirëqeverisjes.

Sot, KLSH është një nga institucionet më të rëndësishme në menaxhimin e financave publike, jetik për mbrojtjen e interesave të qytetarëve. Për më tepër, KLSH është gjithashtu një institucion suprem aktiv i auditimit në arenën ndërkombëtare.

KLSH ka nisur përgatitjet për aktivitetet që do të zhvillohen me rastin e këtij viti jubilar. Kryetari i KLSH-së, z. Arben Shehu ka miratuar logon e 100-vjetorit të krijimit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, e cila do të përdoret në të gjitha shkresat zyrtare të gjatë vitit 2025, për të përçuar mesazhin e rëndësishëm mbi rolin që një institucion "gardian" i financave publike luan në rritjen e transparencës, llogaridhënies dhe përgjegjshmërinë për menaxhimin sa më të mirë dhe efikas të burimeve publike. Në kuadër të 100-vjetorit, KLSH do të organizojë një sërë aktivitete, ndër të cilat organizimi i një konference shkencore me përfaqësues nga institucionet homologe.

Si pjesë e aktiviteteve për këtë përvjetor jubilar janë: promovimi i librit historik "100 vjet KLSH"; përgatitja e një dokumentari për rrugëtimin historik të institucionit; emetimi e një serie të veçantë pullash postare; prezantimi i faqes së re web etj. Ndërkohë, një sërë delegacionesh të huaja nga Institucione Supreme Auditimi të ndryshme të botës, drejtues dhe përfaqësues të organizatave ndërkombëtare të auditimit, si dhe personalitete të larta në vend janë ftuar të marrin pjesë në ceremoninë zyrtare të 100-vjetorit të Kontrollit të Lartë të Shtetit, e cila do të zhvillohet në datën 20 maj 2025.

Statistika

7 auditime të
evaduara për
vitin 2025

7 auditime të
përfunduara
në muajin
janar

71 auditime
janë në proces

13 raporte
auditimi të
publikuara në
web

20 maj 1925

Dokumenti i parë i krijimit të Kontrollit të Lartë Shtetit

Dokumenti i parë specifik me vlera historike i formimit të institucionit të Kontrollit të Financave në Shqipëri konsiderohet Dekret-Ligji i datës 20 maj 1925 “Mbi formimin e Këshillit Kontrollues”. Ky dekret-ligj u miratua me përparësi në periudhën e Republikës Parlamentare, të drejtuar nga Ahmet Zogu dhe hyri në fuqi në datën 25 maj 1925. Kryetari i parë i Këshillit Kontrollues u zgjodh Kol Thaçi, i cili e drejtoi institucionin për 5 vite.

Këshilli Kontrollues i Financave u formua si institucion kushtetues dhe rregullohej nga artikujt nr. 93-97, pjesa C “Pushteti Përmbarues” e Statutit Themeltar të Republikës Shqiptare.

Principet themelore të Statusit për Këshillin Kontrollues ishin:

Art.93 - Financat e shtetit kontrollohen prej Këshillit Kontrollues të Financave.

Art.94 - Organizimi i këtij këshilli, mënyra e ushtrimit të zyrave të tij dhe cilësitë e misëve që e përbajnë caktohen në ligjën e posaçme.

Art.95 - Të drejtat e këtij këshilli janë kontrolli parashikues (preventiv) e ndërshekues (represiv) i llogarive të gjithë administratës së shtetit si dhe ato që caktohen në ligjën e posaçme.

Art.96 - Kryetari dhe anëtarët e këtij këshilli emnohen prej kryetarit të Republikës dhe nëpunësit e tjerë, simbas ligjës.

Art.97 - Patundshmëria e Këshillit Kontrollues të Financave sigurohet në mënyrën e caktueme në këtë statut për miset e Gjyqit të Diktimit, me ndryshimin që është vetëm për pesë vjetë që prej ditës së emnimit të secilit prej tyre”.

Me ngritjen e Këshillit Kontrollues të Financave, Ahmet Zogu krijoi një strukturë ekonomike politike që e kishte nën kontrollin e tij dhe që krahas masave të tjera të ndërmarra, do t'i jepte mundësi të përqendrohej në kapërcimin e gjendjes së vështirë financiare të vendit dhe sigurimit të një aleance të jashtme të fortë për të kaluar vështirësitë ekonomike.

Ky dokument pati jehonë në shumë burime zyrtare e gazeta të asaj kohe. Gazeta “Indipendence Shqiptare” në artikullin “Këshilla Kontrolluese” ose “Cour des Comptes” në frëngjisht, shkruante:

“Formimi i Këshillit Kontrollues do t'i pres hovin çdo padrejtësie e abuzimi të bamun në dëm të arkës dhe ky hap konsiderohet si hap i parë që po hedh Republika e re në fushatën e responsabilitetit të veprave, duke i patur këto nën një kontroll tepër të ngushtë”.

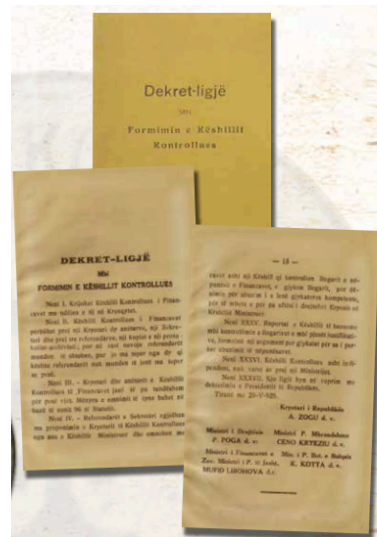
Gazeta “Indipendence Shqiptare”, 12 dhjetor 1925

Ahmet Zogu, Mbret i Shqiptarëve, 1928-1939

Kol Thaçi, Kryetar i Këshillit Kontrollues 1925-1930

Dekret-Ligji i datës 20 maj 1925 për krijimin e Këshillit kontrollues

Vula dygjuhëshe e Këshillit Kontrollues

Kontrolli i llogarive sipas modelit francez “Cour des Comptes”

Zyra e Kontrollit të Llogarive që u ngrit nën qeverimin e Ahmet Zogut kishte ngjashmëri me modelin kontrollues të shtetit francez. Në zbatim të kërkesave të Statutit Themeltar të Republikës Parlamentare u përpunua dhe u përgatit legjislacioni mbi zyrën e Kontrollit të Llogarive të Shtetit, frëngjisht kjo zyrë quhej “Cour des Comptes”.

“Zyra e kontrollit është një autoritet administrativ i organizuar administrativisht për me kontrollue ata të cilët përdorjnë të hollat e shtetit nj’ashtu si edhe gjyqet civile kontrollojnë ata qytetas që përzehen në përdorim të pasunisë së tjetërkujt”.

Modeli i adoptuar francez u legjitimua deri në aspekte formale të identikitit të këtij institucioni. Në vulën rrethore dygjuhëshe të Këshillit Kontrollues shkruhej “Cour des Comptes”.

10 GURË THEMELI NË 100 VITE HISTORI

Viti 1925

Në vitin 1925, Asambleja Kombëtare miratoi të parin Statut Themeltar të Shtetit Shqiptar (Kushtetuta), ku përpos të tjerash, përcaktohet edhe institucioni që ngarkohet me kontrollin shtetëror të financave publike. Ajo ishte Dhoma e Deputetëve, e cila kishte atributet e një institucioni që kishte të drejtë dhe detyrë të kontrollonte qeverinë, për mbrojtjen e interesave të përgjithshme të vendit.

Vitet 1928-1939

Në vitet 1928-1939, vendi drejtohet nga një monark institucionale. Në Statutin Themeltar të Mbretërisë Shqiptare, kontrolli shtetëror pëson përsosje në formë dhe përmbajtje. Në këtë Statut (Kushtetutë), financat e shtetit kontrollohen nga Këshilli Kontrollues, i cili merr atributet e një organizmi të pavarur.

Vitet 1939-1944

Në vitet 1939-1944, Shqipëria pushtohet nga forcat e koalicionit nazifashist të Italisë dhe Gjermanisë. Për rrjedhojë, pezullohet i gjithë aktiviteti i këtij institucioni suprem, sikurse të gjithë institucionet e tjera shtetërore.

Viti 1945

Në vitin 1945, Këshilli Antifashist Nacional Çlirimtar, i cili kishte atributet e një Parlamenti, institucionalizon kontrollin shtetëror nëpërmjet një Këshilli Kontrollues. Detyra kryesore e Këshillit Kontrollues ishte: kontrolli preventiv dhe konsuntiv i shpenzimeve të shtetit, mbikëqyrja për të ardhurat shtetërore dhe ajo e veprimtarisë të nëpunësve që administrojnë paratë e materialet e shtetit.

Viti 1946

Në gusht 1946 bëhet riorganizimi tërësor i organeve të kontrollit, si në formë edhe në përmbajtje. Me ligj të veçantë të Kuvendit Popullor krijohet Komisioni i Kontrollit të Shtetit.

Viti 1950

Në janar 1950, me disa ndryshime në ligjin organik, këtij institucioni i kufizohet rrethi i objektit të kontrollit. Objektivi i tij ishte vetëm kontrolli mbi llogaritë dhe shpenzimet e qeverisë dhe zbatimin e vendimeve të saj. Detyra bazë përcaktohet kontrolli preventiv dhe përfundimtar mbi llogaritë e shtetit në gjithë njësitë ekonomike, financiare e prodhuese;

ruajtja e vlerave monetare e materiale të shtetit në ndërmarrjet, kooperativat bujqësore, institucionet shtetërore dhe ato shoqërore.

Viti 1966

Në vitin 1966 suprimohet Komisioni i Kontrollit të Shtetit. Ky organ riorganizohet në formën e një Inspektimi Shtetëror, të cilën e ruajti deri në vitin 1987.

Viti 1987

Në vitin 1987, me dekret të veçantë, rikrijohet Komisioni i Kontrollit të Shtetit, thajuse me të njëjtin organizim, objektivat dhe kompetenca që kishte ky organ në vitet e mëparshme. Komisioni i Kontrollit të Shtetit vazhdoi të veprojë deri në fund të vitit 1991.

Viti 1992

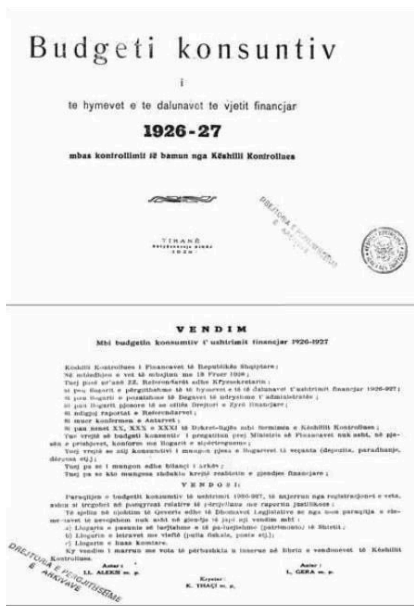
Në vitin 1992, me ligj të veçantë, krijohet institucioni suprem i kontrollit të shtetit. Ky institucion u emërtua Shërbimi i Kontrollit të Shtetit. Shërbimi i Kontrollit të Shtetit merr atributet e një organizmi të pavarur nga qeveria. Shërbimi i Kontrollit të Shtetit ishte organi më i lartë i kontrollit ekonomik dhe financiar me objekt organizimin, drejtimin dhe realizimin e kontrollit për zbatimin e buxhetit të shtetit dhe administrimin e pronës shtetërore.

Viti 1997

Pavarësia e plotë, depolitizimi dhe departizimi i Kontrollit të Lartë të Shtetit u realizua me miratimin e ligjit nr. 8270, datë 23.12.1997 dhe pas miratimit të Kushtetutës në tetor të vitit 1998.

Në vitin 2014, me qëllim përafrimin e ligjit me standardet ndërkombëtare të auditimit, u hartua me mbështetjen e DG Budget, SIGMA-s dhe Delegacionit të BE-së në Tiranë ligji nr.154, "Mbi organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të Shtetit", i cili është në përputhje të plotë me standardet ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit.

KLSH është institucioni më i lartë shtetëror i auditimit të jashtëm në Republikën e Shqipërisë, i pavarur, i cili i ushtron kompetencat e tij duke iu nënshtruar Kushtetutës dhe ligjeve në fuqi.

Raport mbi kontrollin financiar të buxhetit të viteve 1926-1927

Delegacioni i Shërbimit të Kontrollit të Shtetit në Kongresin e INCOSAI-t, Washington DC, tetor 1992

KLSH, pjesë e Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit nga viti '92

Gjatë periudhës 1993-1996, Shërbimi i Kontrollit të Shtetit krijoi lidhje të shumta me institucionet homologe dhe organizatat ndërkombëtare të auditimit. Gjithashtu, Shërbimi i Kontrollit të Shtetit hartoi Kodin e Etikës për punonjësit dhe një kopje iu dërgua Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI) në vitin 1993.

Kontrulli i Lartë i Shtetit ka qenë anëtar formal i Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI) që nga viti 1984, dhe anëtar aktiv nga viti 1992. Anëtarësimi në këtë organizatë shtrën detyra për të respektuar standardet ndërkombëtare të auditimit (ISSAI).

Këto standarde sigurojnë cilësinë dhe profesionalizmin në punën audituese, pavarësinë e plotë të institucionit dhe besueshmërinë e tij në publik si dhe udhëheqin veprimtarinë kryesore në përmirësimin e qeverisjes publike.

Në Kongresin e fundit XXIV të INCOSAI-t (Kongresi Ndërkombëtar i Institucioneve Supreme të Auditimit), zhvilluar në datat 7-11 nëntor 2022 në Brazil, KLSH mori pjesë në një delegacion të kryesuar nga Kryetari, z. Arben Shehu. Ky kongres i organizuar nga INTOSAI bën bashkë drejtuesit e institucioneve supreme të auditimit nga e gjithë bota dhe mbahet çdo 3 vjet.

INTOSAI është një organizatë autonome, e pavarur, profesionale dhe jopolitike, që ka për qëllim të ofrojë mbështetje për të gjitha Institucionet Supreme të Auditimit; të sigurojë stand-arde të cilësisë së lartë të auditimit për sektorin publik; të promovojë qeverisjen e mirë, si dhe të nxisë zhvillimin e kapaciteteve të SAI-eve dhe përmirësimin e vazhdueshëm të perfor-mancës. Aktualisht kjo organizatë ka 195 anëtarë.

Anëtarësimi në Organizatën Evropiane të Institucioneve Supreme të Auditimit (EUROSAI)

Kontrulli i Lartë i Shtetit prej vitit 1993 është gjithashtu anëtar i Organizatës Evropiane të Institucioneve Supreme të Auditimit (EUROSAI). Në kuadër të këtij antarësimi, KLSH bashkëpunon me institucionet homologe supreme të auditimit dhe merr pjesë aktive në disa grupe pune.

Përmes bashkëpunimit me organizatat ndërkombëtare dhe SAI-et homologe, përfshirë edhe pjesëmarrjen në auditime të koordinuara ose paralele, bëhet i mundur shkëmbimi i eksperiencave me synim ngritjen e kapaciteteve profesionale të stafit.

EUROSAI është një nga organizatat rajonale të INTOSAI-t dhe përbëhet nga 51 anëtarë (Institucione Supreme të Auditimit të vendeve të Europës dhe Gjykata Evropiane e Auditimit). EUROSAI synon të nxisë bashkëpunimin profesional, të avancojë studimin e auditimit të sektorit publik dhe të punojë drejt harmonizimit të terminologjisë në fushën e auditimit publik.

MARRËVESHJA E BASHKËPUNIMIT

Kryetari i KLSH-së, z. Arben Shehu pret në takim ekspertët e SAI-t të Norvegjisë

Kryetari i KLSH-së, z. Arben Shehu priti në një takim ekspertët e SAI-t të Norvegjisë në fushën Teknologjisë së Informacionit (TI) dhe të auditimeve në Industrinë Nxjerrëse.

Kryetari i KLSH-së i falënderoi ekspertët për praninë dhe të gjithë bashkëpunimin e deritanishëm, duke theksuar rëndësinë dhe vlerën e shtuar që ofron ekspertiza e tyre në fushat e dakordësuara për bashkëpunim. Z. Shehu shprehu gjithashtu vullnetin e plotë në vijimin e mëtejshëm me profesionalizëm të të gjithë stafit të KLSH-së në këtë angazhim dypalësh.

Ekspertët norvegjezë, duke falënderuar z. Shehu për takimin vlerësuan bashkëpunimin me stafin e KLSH-së, të përfshirë në aktivitetet e përbashkëta, si dhe konfirmuan vazhdimësinë e programeve të përcaktuara dhe të asistencës së tyre në auditimet IT dhe të performancës, por edhe të fushës më të re, atë të auditimeve në industrinë nxjerrëse.

Ekspertët e SAI-t të Norvegjisë zhvillojnë sesione pune në KLSH për fushën IT dhe auditimet në industrinë nxjerrëse

KLSH merr pjesë në trajnimin “Auditimi i Sistemeve të Informacionit dhe Auditimi i e-Qeverisjes” në Indi

Në kuadër të planit të përbashkët të aktiviteteve në zbatim të Marrëveshjes së Bashkëpunimit me SAI-n e Norvegjisë, në datat 27-31 janar 2025 u zhvilluan në KLSH, sesionet e punës me ekspertët norvegjezë në fushën Teknologjisë së Informacionit (TI) dhe të auditimeve në Industrinë Nxjerrëse.

Në sesionet e punës në fushën TI u trajtuan disa tema që përfshinin forcimin e sigurisë kibernetike; kuptueshmërinë e mendësisë së hackerave; zhvillimin e strategjive mbrojtëse proaktive; pajtueshmërinë me ligjet dhe rregulloret e sigurisë; mundësinë për rritje profesionale në fushën e sigurisë kibernetike etj. Në këtë aktivitet morën pjesë auditues të Departamentit të Auditimit Teknologjisë së Informacionit, si dhe të Drejtorisë së Teknologjisë së Informacionit në KLSH.

Ky workshop ofroi përfitime për pjesëmarrësit, duke rritur njohuritë dhe aftësitë e tyre reaguese në fushën e “Ethical Hacking” dhe “Cyber Security”. Nëpërmjet tij u mundësua përdorimi i teknikave të testimit dhe të penetrimit të brendshëm, duke i mundësuar stafit të identifikojë, por dhe të zbusë rrisqet apo vulnerabilitetet potenciale, që mund të prekin sistemet dhe rrjetin e brendshëm të KLSH-së.

Gjithashtu, në datat 28-30 janar 2025 u zhvillua workshopi mbi “Identifikimin e risqeve dhe auditimin në lidhje me menaxhimin e industrisë nxjerrëse të sektorit të naftës në Shqipëri”. Workshopi u fokusua në vlerësimin e marrëveshjes hidrokarbure Patos-Marinzë me kontraktor “Bankers Petroleum” sh.a.

Në këtë workshop u trajtuan disa çështje lidhur me marrëveshjen, si: vlerësimi i gjendjes së pellgut Patos-Marinzë në lidhje me kapacitetin e naftës së mbetur; vlerësimi i gjendjes së investimeve të kryera në vite; vlerësimi i humbjeve ose derdhjeve të naftës mbi ose nën tokë gjatë operacioneve hidrokarbure nëse janë në përputhje me standardet përgjithësisht të pranura të industrisë ndërkombëtare të naftës etj. Workshop-i u ndoq nga audituesit e Departamentit të Auditimit të Shoqërive Publike dhe Investimeve të Huaja, i cili është dhe përgjegjës për këtë auditim.

Në kuadër të Programit të Bashkëpunimit Teknik dhe Ekonomik të qeverisë së Indisë, në datat 6-29 janar 2025, në Qendrën Ndërkombëtare për Sistemet e Informacionit dhe Auditimit, ICISA, në Noida, Indi, u zhvillua trajnimi ndërkombëtar “Auditimi i Sistemeve të Informacionit dhe Auditimi i e-Qeverisjes”. Në këtë aktivitet, Kontrolli i Lartë i Shtetit u përfaqësua nga audituesja Klara Frangaj.

Programi i Bashkëpunimit Teknik dhe Ekonomik Indian (ITEC) ofroi një platformë unike ku pjesëmarrës nga vende të ndryshme ndajnë njohuritë dhe ndërtojnë aftësitë e nevojshme për auditimet e sistemeve të informacionit dhe temave të qeverisjes elektronike.

Trajnimi 3-javor ndihmoi pjesëmarrësit për të fituar aftësi në vlerësimin dhe përmirësimin e strukturës së qeverisjes dixhitale, duke siguruar që ato të mbeten të sigurta, efikase dhe të besueshme.

Auditohen marrëveshjet hidrokarbure

Nga auditimi i ushtruar në subjektet Ministria e Infrastrukturës dhe Energjisë (MIE), Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN) dhe Albpetrol sh.a mbi "Marrëveshjet Hidrokarbure të lidhura në Republikën e Shqipërisë", për periudhën nga identifikimi/propozimi i lidhjes së marrëveshjeve deri në datën 31.12.2023, janë konstatuar mangësi në zbatimin e kuadrit ligjor të marrëveshjeve hidrokarbure.

Disa nga problematikat e konstatuara janë si vijon:

- Nga evidencat e marra për veprimtarinë në sektorin hidrokarbur rezulton se MIE, AKBN dhe Albpetrol sh.a nuk kanë programe apo plane periodike, vjetore për të ushtruar kontrolle në subjekte si zotërues të lejeve hidrokarbure.
- Nga auditimi i formularit së ofertës të paraqitur nga "EDG N. G." shpk për vendburimet "Povelcë" dhe "Frakull", në lidhje me vlerësimin e kapaciteteve financiare dhe teknike u konstatua se kompania e mësipërme nuk rezulton rentabël (me rezultat pozitiv) për vitet 2018 dhe 2019, si dhe vlera e likuiditeteve të lira, gjendje në bankë janë të pamjaftueshme për angazhime në sektorin hidrokarbur.
- Kompania "EDG N. G." shpk nuk disponon burimet financiare si dhe kapacitetet teknike për të përmbushur detyrimet e kontraktorit që vijnë nga lidhja e Marrëveshjes Hidrokarbure, në kundërshtim me ligjin nr. 7746, datë 28.07.1993 "Për Hidrokarburet", i ndryshuar.
- "Sh. U. Albania" B.V nuk ka përmbushur detyrimin në lidhje me fondin për investime sociale prej 1,000,000 USD, si detyrim i kompanisë gjatë periudhës së pezullimit.

- Për Bllokun 4, palët, deri në përfundim të periudhës së auditimit nuk kanë gjetur një zgjidhje në lidhje me statusin e kostove pezull, në vlerën 2,954,441 USD (pagesë e ekspertëve të filialeve të Shell në vende tjera për punën e kryer për llogari të Bllokut 4), si shpenzim i kryer pa ekonomikitet.
- Nga AKBN nuk është shfrytëzuar mundësia e trajnimit në institucionet ndërkombëtare të stafit të AKBN-së, e drejtë kjo që rrjedh nga neni 27.4 të KNP-së blloku "Dumrea" në vlerën 600,000 euro për vit kontraktual për periudhën e kërkimit, si dhe nuk u paraqit programi i trajnimit mbi baza vjetore i përgatitur bashkërisht (ENI dhe AKBN) si e ardhur dhe investim i munguar.
- Detyrimi i "B." për sasinë totale prej 54,009.978 ton naftë bruto, e pa tërhequr për vitet 2019 - 2023 për llogari të Prodhimi Para Ekzistues (PPE) dhe Pjesës së Albpetrol sh.a (PPA) sipas Marrëveshjes Hidrokarbure është 18,659,033.93 USD, vlerë e cila përfaqëson të ardhura të munguara për Albpetrol sh.a.
- Konstatohet se "B. P. Albania" Ltd nuk paguan detyrimin për energjinë elektrike ndaj Albpetrol sh.a, vlerë e cila deri në 31.12.2023 është 1,654,040,397 lekë.

Auditohet projekti "Shërbimet Mjedisore" në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit dhe AZHBR

KLSH ka audituar projektin "Shërbimet Mjedisore" në Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit dhe Agjencinë për Zhvillimin Bujqësor dhe Rural (AZHBR), i financuar me hua dhe grande në total me vlerën 22.8 milionë USD.

Projekti i "Shërbimeve Mjedisore" ka nisur të zbatohet më 29.01.2015 nga Ministria e Mjedisit, me objektiv bazë mbështetjen e praktikave të qëndrueshme të menaxhimit të tokës dhe nëpërmjet tyre rritjen e përfitimeve monetare dhe jomonetare për komunitetet kryesisht në zona të larta malore që preken nga erozioni. Projekti do të përfundonte më 30 shtator 2019, por iu nënshtrua dy ristrukturimeve, që përfshinin një zgjatje deri më 31 maj 2021. Nga ristrukturimi i projektit janë rritur dhe kostot operationale si dhe ka pasur shtyrje të afateve të realizimit të kontratave të tjera të konsulencës.

Gjatë viteve 2020 dhe 2021 janë disbursuar 11.86 milionë USD fonde, të cilat përbëjnë 57% të të gjithë fondeve të vënë në dispozicion për 4 vite (2015-2019).

Gjatë analizimit të dosjeve të aplikantëve pranë AZHBR-së vihet re përzgjedhja e aplikantëve që nuk kanë eksperiencë të mëparshme në fushën e pyjeve dhe kullotave, krijimi i shoqatave në një kohë të afërt me aplikimin për thirrjen e parë ose të dytë të projektit.

Në dosjet e audituara për krijimin dhe mbrojtjen e pyjeve u analizua dokumentacioni i dërguar nga aplikantët fitues si dhe u verifikuan parcelat ku do të implementohej projekti.

Verifikimi u krye nga imazhe satelitore të marra nga Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor (ASIG), ku, në bazë të kërkimit nga koordinatat e dhëna, rezultuan parcela të papjellëzuara. Në total, vlera e shoqatave përfituese që është disbursuar nga AZHBR është 27,439,647 lekë. Gjithashtu, në fund të projekteve të pyllëzimit nuk është marrë asnjë hap mbi regjistrimin e këtyre zonave pyjore (sipas projektit), si një ndër qëllimet kryesore të zhvillimit të projektit "Shërbimet Mjedisore".

Në analizën studimore fillestare mbi projekt-idenë për implementimin e shërbimit projektet mjedisore, përfshihen shumë statistika në lidhje me gjendjen e sistemit pyjor të Shqipërisë, si dhe mbi popullatën që banon pranë këtyre zonave. Në analizë tregohet gjendja jo e mirë e këtij sistemi.

Grupi i auditimit nuk arriti të marrë përgjigje në lidhje me gjendjen e sistemit pyjor dhe të popullatës pas implementimit të projektit, nëse ky projekt ka qenë efektiv në përmirësimin e problemeve të listuara në analizën fillestare të hartuar nga Banka Botërore.

Pjesa më e madhe e financimit të projektit 22.8 milionë USD është shpenzuar për shërbime konsulence dhe për shpenzime operative.

Auditimi në Akademinë e Sigurisë

KLSH ka përfunduar auditimin në Akademinë e Sigurisë (AS), për periudhën e veprimtarisë nga data 01.01.2022 deri më 31.12.2023, ku konstatimet dhe gjetjet kryesore konsistojnë si më poshtë:

- Nga auditimi i kryer është konstatuar mungesë koherence dhe harmonizimi midis kuadrit ligjor dhe atij nënligjor në fuqi. Dispozitat e parashikuara në VKM-në nr.320, datë 02.06.2021 "Për disa ndryshime dhe shtesa të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr.881, datë 28.10.2020, për dhënien e statusit të veçantë Akademisë së Sigurisë, si institucioni i vetëm publik i arsimit të lartë në fushën e rendit e të sigurisë publike, si dhe organizimin e funksionimit të saj", pika 15, vijonë në kundërshtim me nenin 43, pika 4 e ligjit nr.108/2014 "Për Policinë e Shtetit", si dhe nuk gjejnë zbatim në aktet e brendshme ligjore të Akademisë.

Nga auditimi i zbatimit të kontratave rezultoi se:

- Nga shqyrtimi i marrjes në dorëzim të mallrave dhe ekzaminimi i mallrave gjendje në magazinë është evidentuar se nuk janë në përputhje me specifikimet teknike dhe kriteret e vlerësimit, duke shkaktuar përdorim pa efektivitet të fondeve në shumën 3,789 mijë lekë.

- Për kontratën me objekt "Shërbim gatimi dhe shpërndarje ushqimi (katering) për Akademinë e Sigurisë" u konstatuan parregullsi dhe mangësi në procedurat e menaxhimit dhe kontrollit të ushqimit të dorëzuar dhe të marrë në dorëzim nga Akademia e Sigurisë, ku për rastet e trajtuara, për të cilat është bërë e mundur përlllogaritja e tyre, rezultojnë përdorim pa efektivitet të fondeve në shumën 9,450 mijë lekë. Gjithashtu u konstatua se në këtë kontratë është përfshirë një subjekt tjetër, i cili nuk është pjesë e marrëveshjes kuadër autoritetet/entet kontraktore, ku deri në datën 31.12.2023 është paguar vlera e shërbimit të kateringut në shumën prej 1,704,864 lekë pa tvsh, vlerë e cila është e pakontraktuar dhe jashtë parashikimeve të kushteve të kontratës dhe vlerave të parashikuara në marrëveshjen kuadër.

Auditimi në Ministrinë e Mbrojtjes

KLSH ka përfunduar auditimin financiar dhe të përputhshmërisë në Ministrinë e Mbrojtjes, për periudhën e veprimtarisë 01.07.2021- 30.06.2023.

Nga auditimi i procedurave të prokurimit rezultoi se:

- Mangësi në hartimin e kriterëve të procedurave të prokurimit dhe kualifikimit të operatorëve ekonomikë.
- Nga auditimi i zbatimit të kontratave rezultuan pasaktësi për punime të pakryera, por të likuiduara dhe mbivendosje të zërave të punimeve në vlerën 4,268,613 lekë.
- Nga auditimi i kontratës së shërbimit me objekt: "Hartim projekt-preventivi, ndërtimi i infrastrukturës së nevojshme për UAV në Bazën Ajrore Kuçovë" dhe "Hartim projekt-ide paraprake për kampusin e ri të Fakultetit të Mbrojtjes dhe Sigurisë të AFA" nuk janë përmbushur parashikimet ligjore të VKM-së nr. 354, datë 11.05.2016, duke shkaktuar dëm ekonomik në vlerën 15,887,636 lekë.
- Nga auditimi i 3 procedurave të prokurimit "Shërbime" në Institutin e Gjeografisë dhe Infrastrukturës Ushtarake (IGJIU) nuk janë zbatuar aktet ligjore e nënligjore të LPP-së, në përzgjedhjen e procedurave të prokurimit dhe kriteret kualifikuese.
- Nga auditimi i dokumentacionit dhe procedurave të likuidimit për projektin "TO BE READY" u konstatuan shkelje të kontratave dhe mangësi në raportimin dhe justifikimin e shërbimeve të paguara, duke përfshirë pagesa të padrejta për menaxherët e projektit dhe financiarët; mangësi dhe shkelje në menaxhimin dhe në realizimin e procedurave të prokurimit. Disa kontrata për shërbime dhe prokurime janë lidhur në kundërshtim me rregulloret përkatëse dhe mungojnë dokumentacionet e nevojshme për të vërtetuar ligjshmërinë e proceseve. Janë identifikuar mospërputhje në vlerat e deklaruara për rimbursim në FLC, duke shkaktuar dëm ekonomik në vlerën 18,396,391 lekë.

Auditimi në Ministrinë e Drejtësisë

Nga auditimi tematik në Ministrinë e Drejtësisë "Mbi zbatimin e kontratës për përmirësimin e sistemit të mbikëqyrjes elektronike në fushën penale", rezultoi se:

- Nuk ka gjetur zbatim neni 6, pika 2 e "Kushteve të Përgjithshme të Kontratës", që lidhet me pronësinë intelektuale dhe dorëzimin në fund të kontratës nga Bashkimi Operatorëve Ekonomik tek Autoriteti Kontraktor të Kodit në Burim, raporteve dhe hartave, diagrameve, skicimeve dhe çdo materiali tjetër të mbledhur ose përgatitur nga kontraktuesi gjatë implementimit të kontratës.
- Kontrata e nënshkruar për prokurimin e shërbimit me nr. 8383/10 prot., datë 21.02.2017, rezulton se nuk është e firmosur rregullisht në çdo faqe nga Nëpunësi Autorizues, ish-Sekretari i Përgjithshëm; nuk ka numër faqesh të cituar, si dhe nuk ka marrëveshje kontraktuale mbi nivelin e shërbimit (SLA) të firmosur dhe të bashkëlidhur si aneks kontrate.
- Konstatohet se tre procesverbalet e marrjes në dorëzim janë përpiluar të gjithë brenda një dite (datë 21.03.2017), duke mos respektuar grafikun javor të ekzekutimit sipas kontratës, në kundërshtim me nenin 11 të kontratës, ligjit 10 494 datë 22.12.2011 "Për mbikëqyrjen elektronike të personave, të cilëve u kufizohet lëvizja me vendim gjyqësor".
- Mungon një relacion i plotë argumentues mbi mënyrën se si janë vlerësuar pajisjet përpara se të merren në dorëzim, apo testimet që janë kryer nga ana e grupit të punës. Ka vetëm tre procesverbale për marrjen në dorëzim (*byzlyk elektronikë, sistem akses kontrolli, sistem kamera sigurie*) nga nëntë zërat e faturës së bashku me fletëhyrjet, si dhe një dokument trajnimi për stafin në vlerën totale 34.236.000 lekë me tvsh, ndërkohë që është kryer likuidimi pjesor në vlerën 150.000.000 lekë ose afro 63% të faturës tatimore.

Auditimi i sistemeve IT në AKBPM dhe KQZ

KLSH zhvilloi auditimin e sistemeve të Teknologjisë së Informacionit në Agjencinë Kombëtare të Barnave dhe Pajisjeve Mjekësore (AKBPM).

Nga auditimi u konstatua se nuk ka një akt krijimi të bazës së të dhënave shtetërore për Sistemin e Informacionit të Regjistrimit dhe Kontrollit të Barnave dhe Pajisjeve Mjekësore (SIRKB), që do të thotë se nuk është bërë një identifikim i të dhënave parësore të këtij sistemi, si dhe të dhënave dytësore që nevojiten për mbarrëvajtjen dhe funksionimin e tij.

Infrastruktura “software” dhe “hardware” ku është ngritur Sistemi i Informacionit të Regjistrimit dhe Kontrollit të Barnave dhe Pajisjeve Mjekësore (SIRKB), deri në fund të vitit 2022, ka qenë e konsideruar “Infrastrukturë Kritike e Informacionit”, bazuar në VKM nr. 553, datë 15.7.2020 “Për miratimin e listës së infrastrukturave kritike të informacionit dhe të listës së infrastrukturave të rëndësishme të informacionit”, që i përket periudhës objekt auditimi. Tashmë i përmirësuar me emrin “Sistemi i Regjistrimit dhe Kontrollit të Barnave dhe Pajisjeve Mjekësore”, nuk rezulton të jetë në listën e infrastrukturave kritike apo të rëndësishme të informacionit, megjithëse rëndësia e tij është e lartë nisur nga fakti që cenimi apo shkatërrimi i tij do të kishte impakt serioz në shëndetin e qytetarëve.

Fig.3 Pajisjet e mëposhtme tregojnë gjendjen e dhomës së serverëve në godinën qendrore të KQZ-së dhe aseteve të ndodhura në të

Kabllozet e rrytë për të gjithë godinën e KQZ-së

Burimi: Grupi i Auditimit

Nga auditimi u konstatua se AKBPM nuk ka strukturë të posaçme (sektor TIK) apo punonjës IT në organikën e saj, të cilët kanë fushën e ekspertizës në çdo sistem dhe infrastrukturë “hardware” dhe “software” të institucionit.

AKBPM nuk ka dijeni për listën e përdoruesve të brendshëm, të jashtëm dhe të bazës së të dhënave të Sistemit të Informacionit të Regjistrimit dhe Kontrollit të Barnave dhe Pajisjeve Mjekësore (SIRKB), të drejtat e tyre, si dhe akseset specifike për secilin prej tyre. Ky informacion u kërkua tek struktura IT e AKSHI-t, vendosur pranë Ministrisë së Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale, të cilët gjithashtu, nuk kishin dijeni. Mungesa e këtij informacioni dhe kontrolli cenon integritetin, disponueshmërinë dhe konfidencialitetin e të dhënave që ruhen në sistemin informatik të barnave dhe pajisjeve mjekësore.

KLSH ka kryer një auditim mbi Teknologjinë e Informacionit në Komisionin Qendror të Zgjedhjeve (KQZ), nga i cili janë konstatuar disa problematika, si më poshtë:

KQZ ka trajtuar dhe kërkuar të dhëna mbi foton e zgjedhësve nga Regjistri Kombëtar i Gjendjes Civile, megjithëse ky informacion nuk është përcaktuar si përbërës zgjedhor në Kodin Zgjedhor. Ky veprim paraqet rrezik për shkelje të të drejtave të privatësisë dhe mbrojtjes së të dhënave personale. Përditësimi i Aneksit I të udhëzimit nr. 465 të Komisionerit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale është modifikuar duke shtuar foton e zgjedhësve si element, megjithëse ky nuk është përcaktuar në Kodin Zgjedhor, duke shkaktuar mospërputhje me kuadrin ligjor ekzistues.

Në strukturën e KQZ-së mungon një pozicion i dedikuar për sigurinë e të dhënave, pavarësisht se institucioni administron të dhëna personale dhe sensitive. Kjo gjendje rrit rrezikun për humbje ose akses të paautorizuar në të dhënat e administruara nga ky institucion.

Nuk janë implementuar politika dhe procedura për sigurinë e informacionit, çka rrit rrezikun për incidente që mund të shkaktojnë humbje, manipulim ose përhapje të paautorizuar të informacionit konfidencial.

Auditohet “Programi kombëtar i modernizimit të sektorit të ujësjellës-kanalizimeve”

KLSH ka ushtruar auditimin financiar “Për raportimin e kryer për programin kombëtar të modernizimit të sektorit të ujësjellës-kanalizimeve në Shqipëri” në Agjencinë Kombëtare të Ujësjellës-Kanalizimeve (AKUK), në të cilin u konstatuan disa mangësi në zbatimin e kuadrit rregullator të raportimit financiar.

Disa nga mangësitë e konstatuara janë:

AKUK akordon çdo vit subvencion për Ujësjellës-Kanalizimet që janë në vështirësi financiare dhe ekonomike. Rezulton se për vitin 2020 janë dhënë 3 lloje subvencionesh (për energjinë elektrike, Covid dhe detyrimet tatimore), ndërsa për vitin 2021 dhe 2023 subvencioni është dhënë për mbulimin e shpenzimeve të energjisë elektrike. Rezulton se situata financiare e ujësjellësve është jo e mirë, pasi subvencionet janë përdorur për të kryer pagesat e pagave të punonjësve, sigurimeve shoqërore dhe tatimeve të cilat janë detyrime të mbartura. Gjithashtu konstatohet se ujësjellësit kanë detyrime energjie elektrike të mbartura, duke e rënduar edhe më tepër situatën me kamatëvonesa për mos shlyerje detyrimesh në kohë.

Falënderit për leximin!

Të gjitha të drejtat e rezervuara nga KLSH

 www.klsh.org.al E-mail: klsh@klsh.org.al info@klsh.org.al	 Kontrolli i Lartë i Shtetit klsh_org_al
 Rruga “Abdi Toptani” Nr.1 Tiranë	 Orari pritjeve për publikun: E hënë – E enjte: 08:00 – 16:30 E premte: 08:00 – 14:00